

Gemeenteraad Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE NIJVERDAL

GEMEENTE HELLENDOORN	
Behand.:	
2 1 NOV 2017	
A / B Stuk	Trefw.:
Werkpr.:	
Kopie aan:	
Archief D / N. reeks / v	Vertr.:

17INK09772

BEZOEKADRES

Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

POSTADRES

Postbus 1400
7500 BK Enschede

CONTACT

053 487 65 43

KvK NUMMER

08195873

UW KENMERK Motie 31 oktober
BEHANDELD DOOR E. Ruijs / L. de Haan

ONS KENMERK 17002916
E-MAIL l.dehaan@regiotwente.nl

DATUM 14 november 2017
DOORKIESNR. 053 487 6509

ONDERWERP Reactie op motie raad Hellendoorn 31 oktober 2017 inzake Innovatiefonds Twente

VERZONDEN 2 0. 11. 17

Geachte raad,

Op 1 november 2017 ontvingen wij uw motie, waarin u het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente verzoekt een aantal acties te ondernemen over het Innovatiefonds Twente. In de vergadering van het algemeen bestuur van 1 november 2017 heeft de vertegenwoordiger van uw college, de heer Coes, de motie ingebracht bij de bespreking van de Regionale Samenwerkingsagenda 2017-2020. Het dagelijks bestuur heeft de bestuurscommissie Agenda van Twente gevraagd uw motie inhoudelijk te behandelen. In deze brief leest u de historie van het Innovatiefonds, de besluitvorming omtrent het fonds in de bestuurscommissie en het algemeen bestuur en de betrokkenheid van de provincie Overijssel. Ten slotte gaan we in op de door uw raad benoemde acties.

Historie Innovatiefonds Twente

In 2007 besloten de veertien Twentse gemeenten te starten met de investeringsagenda "Agenda van Twente" met een looptijd van tien jaar en een totale omvang van 80 miljoen euro. Halverwege de looptijd van de agenda in 2012, hebben provincie Overijssel en Regio Twente in samenwerking met de kennisinstellingen en het Twentse bedrijfsleven het innovatiebeleid aangescherpt. In plaats van subsidies werd een deel van de nog beschikbare middelen uit de Agenda van Twente geïnvesteerd in twee revolverende fondsen. In totaal ging het om 20 miljoen, verdeeld over het Innovatiefonds Twente (15 miljoen) en het MKB fonds Vouchers en kredieten (5 miljoen).

Vanuit het Innovatiefonds Twente investeert Regio Twente, via de fondsbeheerder OostNL, in bedrijven die actief zijn in de sector HTSM en in crossovers met agro-food, vrijetijdseconomie, bouw en energie. Voorwaarde is dat de onderneming gevestigd is in Twente of bereid is zich daar te vestigen. Ook het innovatieve gehalte van het idee is van belang. Een belangrijke voorwaarde is dat een private investeerder onder gelijke condities en voorwaarden mee-investeert. Het Innovatiefonds Twente investeert vooral in de zogenaamde vroege fase van een innovatie. Een bedrijf is dan nog bezig met product development, marktresearch en creëren van een volledig business plan. Deze fase is gekozen omdat hier nauwelijks tot geen marktpartijen instappen. Om ook starters op het gebied van HTSM te stimuleren heeft Regio Twente in 2014 € 750.000,- (van de 15 miljoen) beschikbaar gesteld voor het Top-Light programma. Top-Light is een programma dat voorziet in ondersteuning en laagdrempelige kleine leningen voor startende ondernemers in de nog vroegere fase en wordt uitgevoerd door Novel-T.

Bij de start van het Innovatiefonds is 4 miljoen (van de 15 miljoen) in het fonds gestort. In 2014 is nog 3 miljoen gestort en in december 2016 3 miljoen. In totaal is nu 10 miljoen euro in het fonds gestort, waarvan € 750.000, - in Top-Light:

Gereserveerd voor Innovatiefonds	€ 15.000.000
Top-Light	€ 750.000-
Inleg fonds 2014-2016	€ 10.000.000-
Nog in te leggen in 2016	€ 4.250.000

Het algemeen bestuur besloot op 23 juni 2016 om een bedrag van € 1.825.000, - vanuit de gereserveerde middelen voor het Innovatiefonds aan te wenden om financieringsvraagstukken binnen de Agenda van Twente op te lossen. Ook besloot het algemeen bestuur om de toekomstige middelen uit vrijval en het revolverend fonds primair te bestemmen voor jaarschijf 2017 van het Investeringsfonds:

Besluit AB 23 juni 2016	€ 1.825.000-
Nog in te leggen na 23-06- 2016	€ 2.425.000

De resultaten van het Top-Light programma bleven helaas achter bij de verwachtingen. Novel-T heeft daarom voorgesteld de subsidie voor Top-Light te maximaliseren op € 250.000, - tot eind 2017. Hiermee ontstond € 500.000, - vrijval en bedraagt de resterende laatste jaarschijf € 2.925.000, -

Vrijval Top-Light	€ 500.000+
Nog in te leggen op 01-11-2017	€ 2.925.000

Investerings vanuit het Innovatiefonds in Twentse innovaties

Sinds de start van het fonds heeft OostNL 196 leads ontvangen en zijn investeringen gedaan in bijvoorbeeld Axign, Klooker, Solar Freezer, Storro, Clear Flight Solutions, Eureka en Scalys. Daarnaast zijn ook fonds in fonds investeringen gedaan in onder andere Cottonwood. Dat is een grote Amerikaanse investeerder die op zijn beurt weer investeringen doet in Twente. De gerealiseerde investeringen hebben tot nu toe 46 directe arbeidsplaatsen in Twente mogelijk gemaakt. Bij uitvoering van de businessplannen op basis waarvan de financiering is verleend, verwachten we dat deze bedrijven verder groeien met 145 arbeidsplaatsen.

Van de 10 miljoen euro die tot nu toe door Regio Twente in het Innovatiefonds werd gestort, is tot op heden bijna 3 miljoen geïnvesteerd in innovaties en 2,3 miljoen is geëncmitteerd aan investeringen. Op dit moment (d.d. 1 november 2017) is nog ruim 1,5 miljoen beschikbaar voor nieuwe investeringen. Het afgelopen kwartaal is het vrij beschikbare bedrag van het fondsvermogen met een miljoen afgenomen in verband met de recente investeringen die zijn verricht. Op dit moment is het Innovatiefonds in gesprek met een aantal vooruitstrevende Twentse ondernemers. Dit zal op korte termijn leiden tot concrete voorstellen. De fondsbeheerder verwacht dat begin 2018 de resterende middelen volledig ingezet zijn.

Geïnvesteerd	€ 2.960.000
Commitments	€ 2.293.000
Buffer aanvullende financieringen	€ 758.000
Buffer beheervergoeding	€ 2.610.000
Nog beschikbaar voor investeringen (d.d. 1-11-2017)	€ 1.579.000
Totale fondsomvang	€10.200.000*

*in juli 2017 heeft gemeente Enschede 0,2 miljoen gestort in het Innovatiefonds om een investering mogelijk te maken in Phix, een innovatie op gebied van fotonica. Daarmee is de totale omvang van het fonds 10,2 miljoen geworden.

Bespreking besteding laatste tranche in de bestuurscommissie Agenda van Twente

Op 15 december 2016 hebben wij besloten de laatste jaarschijf nog niet in het Innovatiefonds te storten, aangezien er op dat moment nog voldoende middelen beschikbaar waren binnen het fonds.

Op 15 juni 2017 besloten wij om na de zomer terug te komen met een voorstel over de jaarschijf 2017 van het Innovatiefonds en hoe om te gaan in de toekomst met het fonds, waarbij de nieuwe Agenda voor Twente in ogenschouw wordt genomen.

Op 12 juli 2017 hebben wij kennisgenomen van de brief van het college van Hellendoorn over dit onderwerp. Wij hebben toen besloten de beantwoording van de brief mee te nemen in de integrale afweging over het fonds in de vergadering van 27 september 2017. Onze commissie sprak ook af dat tot die tijd nog geen onomkeerbare besluiten worden genomen over de besteding van de jaarschijf 2017.

Op 27 september 2017 hebben wij besloten:

1. de jaarschijf 2017 van het Innovatiefonds Twente ad. € 2.925.000 vooralsnog niet ter beschikking te stellen aan fondsbeheerder Oost NL, maar onze vicevoorzitter, de heer Van Zwanenburg en de portefeuillehouders van zowel het Innovatiefonds Twente als het MKB-fonds Vouchers en kredieten gezamenlijk opdracht te geven te komen tot een set van afspraken ter invulling van dit bedrag met eenzelfde inhoudelijk doelstelling;
2. hiertoe samen op te trekken met de provincie Overijssel en extern advies in te winnen, onder andere bij Novel-T;
3. de portefeuillehouder van het Innovatiefonds Twente, mevrouw Span, opdracht te geven om met een voorstel voor onze commissie te komen over de toekomst, c.q. beheer van het Innovatiefonds Twente.

Na dit besluit, hebben wij de brief van uw college (dd. 7 juli 2017) beantwoord. Voor de volledigheid hebben we deze beantwoording als bijlage bij deze brief gevoegd.

Betrokkenheid provincie Overijssel

De Agenda van Twente is vanaf het begin een samenwerkingsagenda geweest met de provincie Overijssel, waarbij de financiële middelen wederzijds als cofinanciering werden aangemerkt. Het oorspronkelijke idee was om een gemeenschappelijk fonds met de provincie Overijssel in te stellen. Om juridische redenen is afgezien van één fonds en zijn uiteindelijk twee fondsen opgericht. In 2014 ging daarom het Innovatiefonds Twente van start (15 miljoen) en een jaar later het Innovatiefonds Overijssel (42 miljoen).

Voor de fondsen zijn geen juridische afspraken gemaakt met provincie Overijssel, maar wel bestuurlijke afspraken. Daarom sprak mevrouw Span, als portefeuillehouder van het Innovatiefonds vanuit onze commissie, deze zomer met de heer Van Hijum, gedeputeerde Economie van de provincie Overijssel. De provincie Overijssel waardeert de inzet van Regio Twente in deze fase van innovaties. In samenwerking met provincie Gelderland heeft Overijssel een kapitaalmarktonderzoek uitgevoerd waaruit bleek dat het Innovatiefonds Twente voorziet in een lacune van financiering in deze vroege fase. De heer Van Hijum zei de wens te begrijpen om bij de start van de nieuwe Agenda voor Twente stil te staan bij het best passende instrumentarium voor investering van de resterende € 2.925.000, - Hij zei ook dat de provincie Overijssel onaangenaam verrast zou zijn als de veertien gemeenten kiezen om deze middelen uit de oude agenda in te zetten voor de basisfinanciering van de nieuwe Agenda voor Twente of indien de jaarschijf voor andere doeleinden dan financiering van MKB bedrijven in de vroege fase wordt bestemd.

Beantwoording acties vanuit uw motie

U vraagt:

1. *Om alles in het werk te stellen om de jaarschijf 2017 te gaan gebruiken voor financiering van de nieuwe Agenda voor Twente.*

Antwoord: Zoals hiervoor verwoord, hebben wij op 27 september 2017 besloten om de laatste jaarschijf vooralsnog niet ter beschikking te stellen aan het Innovatiefonds, maar om tot een set van afspraken te komen voor de besteding van dit geld met een eenzelfde inhoudelijke doelstelling. Hierbij zijn de bestuurlijke afspraken met de provincie Overijssel meegewogen.

2. *Om alles in het werk te stellen om ultimo 2017 vrij besteedbare middelen uit de jaarschijven tot en met 2016 met een maximum van 2 miljoen te gaan gebruiken als financiering van de nieuwe agenda.*

Antwoord: Zoals hiervoor omschreven, was op 1 november 2017 nog ruim 1,5 miljoen beschikbaar binnen het fonds voor investeringen. De verwachting is dat dit bedrag in het voorjaar 2018 volledig gecommiteerd is. Juridisch is overigens een groot verschil tussen geld dat als jaarschijf bij Regio Twente staat en tussen geld dat al in het Innovatiefonds zit. Over de jaarschijf bij Regio Twente, kunnen wij beslissen. Over het geld dat al aan het Innovatiefonds is toegekend niet. Dit is ingewikkelder en staat op gespannen voet met de gewekte verwachtingen naar de fondsbeheerder en bedrijven waarmee op dit moment gesprekken zijn aangegaan. Daarnaast zijn afspraken gemaakt in de akte van oprichting van het Innovatiefonds en de beheerovereenkomst tussen Regio Twente en OostNL. Aangezien Regio Twente 100% aandeelhouder is, zou theoretisch gezien ons besluit om een al gestorte jaarschijf beschikbaar te stellen, teruggedraaid kunnen worden, maar dit staat op gespannen voet met het zijn van een betrouwbare overheid.

3. *Deze motie onder de aandacht te brengen van o.a. het algemeen bestuur, de bestuurscommissie Agenda van Twente en te verzoeken de genomen besluiten te heroverwegen.*

Antwoord: Zoals onder 1. al is aangegeven hebben wij op 27 september 2017 besloten de laatste jaarschijf vooralsnog niet ter beschikking te stellen aan het Innovatiefonds. Wij wachten een gezamenlijk voorstel van de drie genoemde portefeuillehouders af. Uw verzoek om aanwending van de middelen voor de nieuwe Agenda voor Twente nemen wij daarin mee.

Wij gaan ervan uit hiermee uw actiepunten te hebben beantwoord.

We hebben een afschrift van deze brief verzonden aan de andere gemeenteraden in Twente, aan de veertien colleges van burgemeester en wethouders en het algemeen bestuur.

Hoogachtend,
Bestuurscommissie Agenda van Twente

secretaris,

S.L. van der Steen

plaatsvervangend voorzitter,

P. van Zwanenburg

Bijlage: Brief d.d. 17 oktober 2017 aan gemeente Hellendoorn inzake Innovatiefonds

College van B&W *Hellendoorn*
Postbus 200
7440 AE NIJVERDAL

BEZOEKADRES
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

POSTADRES
Postbus 1400
7500 BK Enschede

CONTACT
053 487 65 43

KVK NUMMER
08195873

UW KENMERK 17UIT04113
BEHANDELD DOOR E.L. Ruijs

ONS KENMERK *17002708*
E-MAIL e.ruijs@regiotwente.nl

DATUM 17 oktober 2017
DOORKIESNR. 053-4876721

ONDERWERP Inzet vrijvallende middelen Innovatiefonds Twente

VERZONDEN 20.10.17

Geacht college van burgemeester en wethouders van Hellendoorn,

Op 7 juli 2017 ontvingen wij uw brief waarin u voorstelt om bij het agendapunt B-1 van de Bestuurscommissie Agenda van Twente (AvT) van 12 juli 2017 -waar de kwartaalrapportage van het Innovatiefonds Twente aan de orde was- het besluit te nemen om een bedrag van € 5.272.000 (zijnde de jaarschijf 2017 ad € 2.425.000 en "vrij beschikbaar" ad € 2.847.000) terug te storten naar Regio Twente en dit geld te gebruiken voor de financiering van de nieuwe Agenda voor Twente.

Tijdens de vergadering van 12 juli 2017 besloot de Bestuurscommissie AvT om uw voorstel te betrekken bij een integrale afweging over de nog beschikbare middelen vanuit het MKB fonds Vouchers- en Kredieten en het Innovatiefonds Twente.

Op 27 september besloot de Bestuurscommissie AvT:

- de jaarschijf 2017 nog niet ter beschikking te stellen aan fondsbeheerder Oost NL;
- de opdracht te geven aan wethouders Span, Kotteman en Van Zwanenburg om tot een set van afspraken te komen ter invulling van dit bedrag met eenzelfde inhoudelijk doelstelling;
- samen op te trekken met de provincie en indien nodig extern advies in te winnen.

De verwachting is dat dit resulteert in een voorstel volgend voorjaar. De Bestuurscommissie wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang.

Het bedrag van € 2.847.000, dat in de tweede kwartaalrapportage door de fondsbeheerder was geormerkt als "vrij beschikbaar", is niet vrij te maken voor een nieuwe invulling. In december 2016 heeft de Bestuurscommissie AvT besloten de jaarschijf van 2016 van € 3.000.000 te storten in het Innovatiefonds Twente. De € 2.847.000 die door de fondsbeheerder geormerkt wordt als "vrij beschikbaar", wordt veroorzaakt door deze inleg van € 3.000.000. De periode van eerste gesprek met een ondernemer tot en met de definitieve investering (closing) neemt tussen de 5 - 8 maanden in beslag. Vandaar dat de in december 2016 voor Oost NL beschikbaar gekomen inleg van € 3.000.000 voor een groot deel in het tweede kwartaal nog niet was geïnvesteerd. Overigens staan er tot en met het tweede kwartaal van 2018 vier (vervolg)investeringen op stapel waarmee deze inleg nagenoeg geheel belegd zal zijn.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke.

P.G. Welman
Voorzitter bestuurscommissie Agenda van Twente